

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D'UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. 2 cèntims.
 Fòra de Palma » 2 1/2 »
 Números atrassats » 4 »

Sonarà cada dissapte, si té vent a sa flauta.

S'envian es números a domicili, tant à dins Ciutat com a ses Viles, pagant per adelantat à s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta a conta de 16 números.

QUATRE PARAULES

SOBRE S'EXPOSICIÓ CELEBRADA AMB MOTIU

DE SES

FIRES Y FÈSTES DE PALMA.

Obres d'Escultura.

Quatre foren es *bocetos* presentats aspirant a n'es prèmi oferit a s'autò de sa milló *estátua per un monument* dedicat à Ramon Lull.

Estam empagahits d'estamparhò; ¡tots quatre han vengut de fòra Mallorca!

Es calificat en primé lloch resultá essé de s'escultó catalá Don Eduart Alentorn. Es un *boceto* tractat amb desembarás y que demòstra especial talent y bones mañes; però li observam que ni sa fisonomia ni es séu caracte corresponen a n'es *proto-tipo* de s'*Héroe* que representa. Si cotejassim es *boceto* del señó Alentorn amb so d'En Vallmitjana (autor des Ramon Lull col·locat dins s'entrada de s'Universidat de Barcelona) veuriam sa diferència que va d'una *estátua monumental* à una figura *académica un xich abarroçada*.

S'accèssit fou concedit à sa de Don Francisco Font, (també de Barcelona) y encara que sembla un poch desproporcionada, y que no li escau de lo milló es tronch que té per arrambatge, n'hi ha que li concedeixen tant de mèrit com à sa primera.

De ses altres dues, una no més val la pena d'essé examinada, y es llástima que no s'haji construhida amb ses dimensions que exigia es *Programa*, pues hauria compètit amb ses premiades.

Ja que d'estátues de Ramon Lull parlam, devem ocuparmós des *boceto* exposat per Don Guillem Galmés, autò de sa des fròntis de La Seu, y d'un'altra col·locada devant s'Oratòri de Son Mas d'Espòrles. Tractantsè d'un mallorquí qu'ha comparegut per compromís de xant posá es séu *boceto* devòra es de quatre escultós forastés, tant sòls direm que no hey fá cap mal papé, y ¡qui sab! si té motiu per penadirsè de no haversè destexinat per corre amb sos altres en

es mateix cós. Un'altra vegada s'anim, señó Galmés, que sa pò en volerle veure no es rès.

Una figureta de la *Vèrge del Pilar* d'aquest mateix artista hey ha exposada, y es un bèll modèlo del gènere clàsich qu'esperám veure desarròllat en tamañ natural, per una capèllé d'estil gòtich.

Un *Adam* de Don March Llinás segeix en mèrit à n'es *barros* descrits del qual tenim que dí que, per sa positura, mos recorda altres estátues consemblants.

Una *Vèrge del Cocó* de Don Gabriel Serra, es un'altra figureta, probablement inspirada sobre sa de *La Silla* de Rafael, *La Virgen Madre* d'En Samsó, etc.

Un *Sant-Cristo* tayat en ciprè de Don J. Calafat, crida s'atenció tant sòls com à péssa única presentada, per mòstra d'estatuaria de lleña.

Y aquí podriam fé punt à sa secció d'*Escultura* propiament dita si Don Enrich Estades no hagués presentat un retaulet llavorat en relleu sobre nogué, representant es *sèt pecats capitals* per mèdi de quimeres envitricollades; asunto trèt d'una lámina francesa.

El señó Don Jusèp O-Ryan mos ha dexat veure algunes de ses séues *juguetes artístiques* obrades en nogué; y les deym juguets per lo petit des séu voltimen y per lo entretengut y delicat des séu trabay com à de filigrana. Tothom sab que s'enginy d'aquest señó, gran entussiasta per s'Art gòtich, en so séu gènere, no té rival à dins Mallorca, ni tal vegada fòra de Mallorca; y axò mos dispensa de prodigarli alabanses.

Un rossetó hojit, un capitell de pilastra y un bocí de fris ó moldura de pédra de Santañy, es lo qu'han exposat com à mòstra de lo que se trataya à sa classe d'Escultura des Col·lègi de Santa Teresa des Pont d'Inca.

Ara era hora de qu'ets alumnos de ses Escòles existents à sa nòstra Província, y especialment es de sa de *Belles Arts de Palma*, mos mostrassin lo qu'aprenen de fé, y haurian omplit ses seccions corresponents des primé y segon grupo en aquesta malanada Exposició.

Per mèdi des *Programa* foren tots cri-

dades especialment, y sòls han respòst alguns alumnos d'Enseñanses particulás, amb sos séus notables trabays de caligrafia, y ses señoretas de diferents Col·lègis, amb sos séus brodats y empirrèumes.

¡Quin se deü trobá es planté d'artistas de sa nòstra molt concorreguda Escola provincial de Belles Arts!

Obres d'Arquitectura.

Tentats estavam de passá per alt aquest capítol, atès à que es tan pòch lo presentat y.... tant dolent! (heu podem dí clá y sense sòltes perque tenim lleccència de s'únich expositó que es... amich nòstro.)

Però, à fuer de *revisteros* hem de doná conte, y allá anam.

Dèya es *Programa* de prèmis oferits en es *Certámen*: «ESCULTURA.—Segundo premio... al autor del mejor proyecto de Pedestal para el expresado monumento.»

Y en es segon párrafo de ses *Condicions especials*, deya: «El monumento antes indicado constará de estátua y pedestal,» etc. De mòdo que se tractava de una *estátua* per un monument y de *Pedestal* p'es mateix monument, que podria tení de 4 à 8 metros d'altari, *pudiendo utilizarse ó no como fuente monumental*, à n'es pedestal, (com aquell que diu: dum un doblé de sofrir per fé sopes, y si't topa, afegiy una lliura y mitja de peix y sortirà caldera.) Bé es veritat qu'hey afegí s'autò de sa condició 5.ª: «pero no de abasto público» (sa Font), y pensá bé perque perillava que baix del *Beato Ramon* hey haguéssin plantat un abeuradó.

Y més avall deya sa condició 7.ª: «El bronce y demás metales solo podrán usarse en detalles de adorno, inscripciones ó verja.»

Y mirau per quin estil un *prèmi* de 25 duros s'oferia à un *pedestal*, que podria tení 8 metros d'altari, (per sostení una *estátua* de 3 metros) y aquest *pedestal* podria convertirsè amb una Font monumental, construhida amb diferents mármols, y detalls de bronzo, amb barandilla de ferro, y, etc., etc., tot p'es mateix prèu, y calificat com à *proyècte d'Escultura*

No es estrañy qu'ets Arquitectos y Mestres d'Obres no s'hajin descompasat gayre projectant *pedestals* amb ses referències condicions.

Amb tot y amb axò es dos dibuxos que s'han presentat han obtengut: es primé prèmi un d'estil gòtich, desarrollat amb sa majò amplitut qu'aquelles mal engarbullades condicions permetian; y un altre de gust modern, projecte de Don Enrich Estadès. Sia dit ingènuament, mos sembla que tots dos han estats calificats amb molta benevolència per part des Jurat.

Tres projectes de retaulos gòtichs, delineats deuen haverse d'incluhí dins sa secció d'*Arquitectura*, (d'els quals no'n deym rès perque no mos toca à nòltros ferlòs es mánech.)

Y un petit modèlo de *pedestal* amb so busto de s'arquitecto Don Miquèl Rigo (a. c. s.) modelat per Don Lluís Font, pròpi per essè col·locat en mitx d'un jardí, es tot quant ha servit per demostrar sa falta de voluntat en respondre à s'invitació de sa Junta Organisadora d'aquesta Exposició.

Amb un altre article, direm còm à Sa Llònja han comparegut es projectes des ram d'*Arquitectura*... en papé picat. (*)

ALIATAR.

FÈSTA À MALLORCA,

celebrada el dia 6 de Jané de 1747, amb motiu de sa coronació

D'EN

FERNAND SISÈ,

REY D'ESPAÑA.

CODOLADA

premiada amb menció honorífica en el certámen de "L' Ignorancia,"

Lema: ¡Oh Mores!

L'any sètcents coranta sèt
Es sis Jané,
A dins Ciutat váren fé
Gran processó
Per sa proclamació
D'En Fernand sést,
Aquell qu'es morí tan prést
Y pòch reyná.

(*) En s'artícle anterió, ocupantmòs d'un cuadro de Don Juan Bauzá, diguèrem que representava sa *primera entrecista del Rey En Jaume amb el Rey mòro de Mallorca*. Dit señó Bauzá mos ha fèt à sèbre per escrit que lo que representa es *s'entrada del Rey En Jaume à s' Almudayna*, manifestant-nòs es desitj de qu'heu consignassin en aquest número, y axí heu feym per complaurel.

Es qui hagin llegit s'Història de sa Conquesta y sàpiguen lo qu'era s'Almudayna y hajin vist aquell cuadro, comprendrán si seria bò que, en presentat à Certámens públichs cuadros de *gènere històrich*, cada autò espressás ficsament es texto de s'historiadó que li ha servit per desarrollá s'assunto; d'aquest módo podriam judicá amb més acèrt fins à ne quin punt sa *pintura* s'ha ajustada à ses circumstàncies des *fèt real* ò si es un trabay de pura imaginació.

En es cas present, à falta d'explicacions escrites, fabricàrem nòltros y casi tót es públich lo qu'aparexia en es cuadro referit; un'altra vegada malavetjàrem informarmòs per medi des mateixos autòs de *quins fèts especials* han volgut posá en escena, y axí mos evitàrem dí una còsa per s'altra.

Però aquí no cal contá
Sa séva història,
Que fonch de pòca memòria.
Anava à dí
Qu'à les deù des dematí
Des ja dit dia,
A n'es Born se componía
Sa processó;
Devant anava amb penó
De cumpliment
De Orán, tot es Retgiment;
Es trompetés
Seguian als cavallés
Tots mallorquins,
Llavò es tambós, ministrils,
Y es timbals,
Els Reys d'armes principals
Tots de colós
Vestits; també Retgidós
Amb galons d'ò,
Y se davan molt de tò
Cinch de derrera
Acompañant sa bandera
Qu'un rich señó
Duya; aquesta processó
Aquí acabava;
Y à Cort à pòch pòch anava
Ahont hey havia
Una gran algaravía
Y confussió
De gènt, que sa gran funció
Volia veure,
No'u crega qui no'u vòl creure,
Però es ben vé
Que per tot estava plè
D'encortinat; y
P'es balcon velluts penjats,
Telas, draps-rassos,
Tot lo qu'es dia d'es nassos
Está penjat.
Alla es mitx s'havía alsat
Un cadafal
Amb retrato natural
De l'august Rey
Devall dosè, segons lley
Qu'es sòl cumplí.
Sa processó va vení
Y s'aturá;
Llavò demunt va pujá
Aquell señó
Que'n sa má duya es penó,
Y en lleccència
D'es Retgidós, es silènci
Se vá imposá
P'es Reys d'armes, que'n sa má,
Duyan gran llansa,
Còm era aquell témps usansa.
Després en nòm
Del Rey (callava tothòm),
Bandera alsá
Es qui la duya, y doná
Un crit de ¡Viva!
Que tota sa comitiva,
Y també es pòble,
Va repetí, llavò es nòble
Va devallá
Y sa bandera hey dexá
Un dia més
Gordada p'es *Granadés*
De nit y dia.
Bulla hey hagué y alegrí
A dins Ciutat
Estant tot il·luminat
Devés vuyt dies.
Es cavallés, correríes
Y torneichs féren
Dant als valents que veneçeren
Mòlts y bòns prèmis.
Qualcada féren es grèmis

D'ases compòsta,
Dins sa bahía es fé mòstra
D'una batalla
Y es canons sense metralla
Tiravan tírs
Figurant es sarralhins
Quantre es cristians.
Tot axò aquells ciutadans
Váren fé y més
Perque el Monarca sabés
Que l'admetía
Mallorca, més s'alegría
Pena's torná
Perqu'es drets váren pujá
Que no es de dí,
Y ja hey estavan aquí
Un pòch demés.
Però no vuy dí rès més
Per no cansá.
Ja sabeu lo que passá
Es sis Jané,
Per fé Rey Fernand sisè.

BIGARNIU.

SA TORNADA.

(ACABAMENT.)

A sa missa de les deù, tothom ja sabia qu'En Miquèl era viu y qu'es Vicari havia tengut carta.

Llavò comensáren es comentaris sobre es matrimòni de n'Isabèt amb so carabinero.

A sa missa de gran dia hey anáva tot lo més distingit, si es possible distinció, à un pòble que tothom viu de lo poch que té, y que per lo tant, ni hey ha ríchs, ni miserables.

En Miquèl guaytava per sa finestra mirant sa gènt passá, sense que ningú el vés. Mirant un poch enfòra notá una atlòta que tenia tots ets ayres de n'Isabèt: aquella atlòta se va aná acostant y efectivament va essè ella acompañaada de sa mare y d'un germanet petit.

¿No'u vist may un d'aquests tipos simpàtics y atxarovits de qualche page-seta mallorquina? ¿Rossenca, uys gròssos, front espayós, boca petita, dents de marfil, còs tornejat, brassos vermeys y sans còm ses séues galtes, y falaguera còm una papayona? ydò axí era n'Isabèt; y à més d'essè tan garrida era bona y fanera; vòl dí una atlòta guapa amb tota s'extensió de sa paraula.

N'Isabèt passá per baix de sa finestra d'En Miquèl y aquest ja no poria pús, no sabia que fersè, però ben pensat va resòldre essè prudent.

Quant n'Isabèt entrava à dins l'Iglesia no faltá qui li digués:

—¡Ay! ¡ay! si En Miquèl heu sab que te cases.

—¿Que dius? (preguntá n'Isabèt còm esglayada.)

—Que dich, qu'En Miquèl es viu.

—¿Còm?..

Sa campana de la sacristía feya seña à n'es de defòra, qu'es sacerdot anava

à sortí, méntres sa mare de n'Isabèl l'estirava p'es vestit, perque fés via, sense havè pogut escolta lo qu' havian dit à sa séua fiya.

N'Isabèl en tota sa missa no estava en rès, y concirosa, ni responia à ses Ave-Maries que comensava sa mare, ni 's dava conta de sí mateixa.

Acabá sa missa y, còm succeheix, à n'es portal de l'Iglesia s'hi arplegá un ròtlo de fadrins amb so séu mocadoret de sèda p'es còll y un ram de semprevives à n'es floch des capèll; y altres rotlets de dònes amb so típicli rebojillo ó volant, y faldons de llana ó d'indiana fletjada, amb botonada d'òr à n'es gipó y creu de Malta penjada amb vies de cordoncillo. Totbom parlava d'En Miquèl; quant amb axò sortí es Vicari y digué à n'es rotlets:

—Es vè, En Miquèl d'es Puitxet es viu y se trôba à dins la vila.

—¿Còm? (diguèren uns amb tò esclamatiu.)

—¿Y sa mare lieu sab? (preguntaren altres.)

—Ara el veureu, (afegí es Vicari.)

Y fént seña à n'En Miquèl que mirava desde sa finestra, molt pronte se trobá en mitx de sa gènt.

Plòrs, abrassades, estretes de mans, amb una paraula, En Miquèl va essè objèote d'una d'aquestes manifestacions espontàneas y que no están subjèctes à paraules estudiades. No'n faltaren per aná à ca sa mare y dirli lo que succehia.

Tota la vila acompaña à n'En Miquèl à ca-séua, ahont passá una d'aquelles escenes indescriptibles per lo tendres y patètiques; bastará dirvos qu'à n'aquell dia sa plorá més que quant sa rebé sa falsa noticia de sa mòrt.

En Miquèl sabé que n'Isabèl desitjava rallá amb éll y sense fersè esperá, se dirigí à n'es punt que sabia la trobaria.

A sa sombra d'una véya auzina y prop d'una font d'aygo estil-lada que corria fanèra fént mil capritxosos contorns, estaban asseguts En Miquèl y n'Isabèl tenguent aquesta conversa:

—T'he vista, amor méu, t'he añorada més que rès; després de mamare, tú; però he sabut que te casáves, y axò....

—No Miquèl, me casávan; però, ará primé mòrta que dexarté.

—Mira, t'estim encara. ¿Veus aquest ram de semprevives que'm donáres per bona recordansa? encara es es matex; y quant à la guèrra queya ferit per ses bales, me servia de consòl y sa téua imatge aparexia còm una dulce esperansa à devant es méu....

—Y jò sempre que dirijía ses méues pregaries al Cèl, amb elles hey mesclava es téu nòm, y cada vèspre, després qu'es sòmniy havia sorprés ses méues oracions, somiava amb tú ditxosa, y alegre, fins que sa claró d'es dia me mostrava un nòu desengañy.

Serà en va dirvos qu'es casament de n'Isabèl amb so carabinero no se va dú à cap. En camvi y dins poch témps hey hagué nòces p'es matrimòni de n'Isabèl amb En Miquèl. Al cap d'un any n'Isabèl fou mare d'un nin rós y atxarovit que va essè s'orgull de son pare y s'alegría de n'Isabèl y sa padrineda.

En quant à n'es Vicari seguí sempre essent lo mateix, es consejé d'es pòble y la Caritat mateixa.

F. G. Y MIR.

XEREMIADES.

Ja que s'Ajuntament parla de *Fires* y *Fèstes* de l'any qui vé y ha resòlt que es fassan y heu trobám molt ben resòlt, volem dirli quatre paraules per si topan.

1.ª Que parl de *Fires* y deix ana ses *Fèstes* qu'aquestes vendrán totes sòles en havè conseguit ses priméres.

2.ª Que nombr sa Comissió d'entre ses persones práctiques y no teòriques, ó sia d'entre ses gallines que fan òus y no d'entre es galls que cantan bé, per tení òus si al cás volem fé una truyta amb pèbres.

3.ª Que cerch per compòndre aquesta comissió manestrals, botigués, conradós, hortolans, y gènt qu'hey sápia posá ses mans y hey ténga un interés directa en so séu bòn èxit.

4.ª Que si pèch en témps per no haverlès de fé en es cul d'es còvo y procur ferlès en tres diumenges de tira còm heu fan à ses viles de fá estona y qu'aquests diumenges sian dins es Jorriòl ó s'Agost.

Si mos atèn, veurá còm es segon tir ja no serà de la terra y mos acreditarém qualque mica à poch à poch. Que crèga lo que li diu un ignorant y anirá bé.

*
**

La Sala está d'endorabona amb aquella garita de tan bòn gust y d'estil árabe marroquí qu'han posada à sa fatxada d'es *Tres dies* just al costat des Corté des Bomberos. Suposam que deù essè un bombero de guarda es sabaté qu'hey fa feyna dedins y qu'acaba de fé aquell monument un modèlo d'estètica. Anau à prende exemple vòltros qu'heu de fé ses *Fires* de l'any qui vé.

*
**

¿Aquell embarás de terra y pèdres qu'hey ha en mitx des carré d'Odon Colon, quant deù havè de desaparexa?

Còm se va fént etèrn còm moltes còses de Mallorca bò seria que s'Autoridat s'en ocupás una mica.

*
**

¿Y à propòsit des carré d'Odon Colon y de l'Eternidat, me sabriau dí si ha de durá molts d'añys sa construcció

d'aquella casa qu'hey ha comensada à mitjan carré?

*
**

Es Balles de fóra Ciutat haurian de cuydá un poch més de sa policia de ses viles; perque dins moltes d'elles ara s'estiu no s'hi pòt está de s'olò de fanch de porch que té la vila entabanada, perque dins cada casa n'hi engreixan y may fan nèts ets assolls. Afagiú à n'aquesta oló sa de vinassa qu'à n'aquest témps se déxa sentí bé y tendreu una atmósfera capás de criá ses *pitrides* à dotzenes.

*
**

Hey ha viles que tenian Serenos y los han llevats; tenian Municipals y los han trèts; tenian fanals encèsos y ara están plèns de pols; ballavan *matèxes* y ara ballan *valsos* y *polkas*.

¿Axò, qu'es progressá ó atrassá?

*
**

Sahem també d'altres pòbles qu'ets atlòts apedregan ses diligències y galeretes que'n passan per dedins; y ningú los corretgeix.

*
**

D'ensá qu'es carril marxa, ses diligències han tornades pòbres. Entengammós: de passatgés nó; però de ròba y pintura sí. Moltes d'elles están qu'heu d'aná alèrta à no enganxarvos amb qualque tatxeta que guayta. Y ademés ténen ses mòlles còmsevuya, y les carregan à fons de passatgés y trastos; y còm à s'hostal apuntan malament es passatgés, sense formalidat; sempre hey ha rahons à s'hòra de sortí y may par-teix d'hòra. Ara fá un quant témps que les vigilavan més y no hey havia tants de desordres.

*
**

Diuen qu'en tot hey ha mectáfora fóra en sa llét qu'hey pòsan aygo. Si en sa llét no n'hi ha, tampoch n'hi haurá amb so ví. Y en el dia d'avuy amb axò de posá aygo en es ví hey han fènt un *adelanto* que no ha figurat dins s'Exposició de sa Llònja; y és qu'en llòch de mesclá s'aygo dins es ví la mesclan amb sa verema dins ses portadores abans de trepitjá es rëms. Ja n'han agafats uns quantes per Manacó d'aquests modèrns inventós que *nada ménos* es such que donava 12 graus l'havian rebaxat à 4.

*
**

—¿Y aquell projecte de *Sociedad Patronato para presos cumplidos*?

—Par que no haji passat avant.

—¿Y per quin motiu?

—Perque n'hi vá havè que en llòch d'acceptá es primé pensament volguèren modificarlo amb una *Sociedad de Beneficencia y Reforma Penitenciaria*.

—¿Y tant de coratge tenian aquells reformistes?

—¡Oh! sí; ells amb so primé *introit* ja tregueren à rötlo allò d'abolí sa pena capital; no eran d'aquells que s'amocan amb sa mànega.

—Ydò, ¿y còm axí no se organisá una Societat tan humanitaria?

—Perque desde un principi cridáren à juntá hòmós d'idèes filosòfiques tan diametralment oposades, qu'era impossible que de tots élls en sortís rès de bò, encara que cada un per sí sòl fós molt acceptable.

Y es projecte romangué inutilisat Déu sab fins quant; tot per no comprende, que en còses d'aquestes convé que sian *pòchs y ben avenguts*; y que sa vertadera *Caritat* per bé que fassin es mala de mesclá amb sa *Filantropia*.

Servesca de llissó per un'altra vegada.

*
**

El señó Directó de *La Ilustracion*, periòdich que surt à llum à Barcelona, apareya una nòva edició des *Don Quijote* del immortal Cervantes digne per tots concèptes d'essè favorit p'es públich, pues à sa séua ayrosa forma, impressió nêta y correcció esmerada, s'hi afegirá una baratura may vista en cap llibreria, y amb aquestes condicions tots ets espanyòls podrán adquirí aquell'òbra tan extraordinaria, p'es prèu de 1 pesseta y mitja.

Molt desitjam veuren exemplás, y estám segús que se despatxarán, pues fins al present sòls ets editós catalans, à España, han sabut fé sa competència à n'es francesos, qu'amb aquest ram, desgraciadament, mos duen gran ventatja.

COVERBOS.

Lema:
*Es covèrbos son en bé mirats,
P'ets hòmós que son honrats.*

Un homonet véy que la sabia llarga ferm, un dia digué à sos fiys:

—Fiys méus, jò ja vetx que quant seré mòrt me fareu dí ses vint misses que'm deix à n'es testament; però tròb que convé aná feyna adelantada, y voldria que les me diguéssen avuy mateix.

Les hi digueren, y l'homo quant morí s'en aná al altre mon aconhortat.

Molts n'hi ha qu'heu porian fé axí.

*
**

T'enian una disputa un màstre y un militar sobre si eran més llests ets estodiants ó es soldats, y es militar va dí:

—Porem fé sa prèva donant un plat d'arròs à n'ets estodiants y un altre à n'ets soldats, però el s'han de menjá sense doblegá es brás.

Es màstre hey vengué à bé, y un dia

aplagáren dos estodiants y dos soldats, y presentantlós un plat d'arròs à cada còlla los advertiren de ses condicions.

Ets estodiants bé pensavan y aprovavan, però debades; y un soldat (que tots dos tenian més fam qu'es de Tarragona) va dí à s'altre:

—Damen tú à jò, y jò t'en daré à tú.

Y d'aquesta manera s'empassolaren s'arròs, y guañá es militar.

*
**

Un sollarich qu'estava de criat à una casa de señó de Ciutat, no poria sofrí es cuyné de la casa, y aquest un dia quant tengué es diná cuyt, li va dí:

—¡Tomen! que pòts aná à trèure ví...

—Fonna d'aubarkòk, (respongué es sollarich), jò't treuria à tú y tot d'akí dins, y vòls ke no puga aná à trèure ví?

*
**

Axò eran dos amichs. Un qu'era un poch sòrt nomía Bernat, y s'altre que, sovint empinava es colso, nomía Bièl.

Una vegada s'encontráren, y aquest preguntá à s'altre amb tò de burla:

—¡Ola, Berenat! ¿que ja ets berenat?

—¿Y quant no 'u som estat? (digué s'altre), coranta sèt aüis ténch, y en fá altres tants qu'heu som, y no he estat may tant Bièl còm tú...

*
**

Contan qu'una vegada un sògre y un gènre músichs, (un tocava es bombo y s'altre es platillos), sempre un ó s'altre pegava primé, y may s'avenían.

Un sollarich que los conexia y qu'escoltava aquella suave armonía, exclamá:

—¡Pel-la-vera-creu, y ke teniu de paciència! ¿vus desaveniu tant y enkara vuleu está plegats? Jò no som filarmònich y hey ha moltes trenkes de jò à n'es méu gènre.

*
**

Contan qu'una vegada à una vila hey aná un forasté de aquests que fan veure jochs de mans, y p'es cantons posáren uns papés gròssos que deyan:

Un forasté es per aquí,
Per fé veure un *Entremés*,
Es qu'hey vulguen anarhí,
Han de pagá tres doblés.

Molta gènt des pòble heu volgué tocá amb ses mans. Anáren à n'es Teatro y no havian ubèrt es taló, quant ja sentíren: *Tup... tup... tap*. Y uns amb sos altres se miravan, preguntantsè qu'era allò.

Obríren es taló, y véren es forasté pegant amb una massòta à una estaca; y cansat ja de pegá, se girá à n'es públich y los diu:

—Señores; s'Entremes ja ha acabat, perque s'estaca no vòl entrá pús.

*
**

PORRÓS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Es mes més fret es es Jané.*

SEMBLANSES.—1. *En que té cana.*
2. *En que ténen patrons.*
3. *En que l'entèrran.*
4. *En que té prensa.*

TRIANGUL....—*Corona-Coron-Còro-Còr-Cò-C.*

PREGUNTES....—1. *A la mar.*
2. *Un malalt.*
3. *Un romagué.*

FUGA.....—*Gat escaldat, aygo freda tem.*

ENDEVINAYA.—*Una llagosta.*

GEROGLIFICH.

 y Nto
t kenoa ja J at

NOMAR.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assemblan es buñòls à n'es molins?
2. ¿Y una señora à una máquina de segá?
3. ¿Y un miriñach à una bota?
4. ¿Y un fusté à una botiga de vendre?

UN AMICH MÉU.

TRIANGUL DE PARAULES.

.
.
.
.
.

Ompli aquests pichs amb lletres que llegides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, una casta de flogum; sa 2.ª, dues notes musicals; sa 3.ª, lo que fa una bona moneda; sa 4.ª, lo que fan moltes Iglesias sa Setmana Santa; sa 5.ª, un'altre nòta musical, y sa 6.ª, una lletra.
J. S.

PREGUNTES.

1. ¿Qui es que sempre está devant es *carvil*, tant si está aturat còm si corre?
2. ¿Quin es s'hòmo à n'aquest mon que quant fa feyna conversá y sempre té rahó?
3. ¿A ne què ténen més devoció ses atòtes guapes y lletges à n'es quinze aüis?

X.

FUGA DE CONSONANTS.

E...E A.I... . O..A.. U...I.E... .O. E..U.A..

UN AMICH MÉU.

ENDEVINAYA.

Hem de veure
Si tothòm
Endevina
Qui som jò.
Me còlch
Quant es sòl se pòn,
Y m'axech
Quant surt es sòl.

P.

(Ses solucions dissapte qui bé si som vius.)